

„Fortbildungs“-cursus.

Een groot man heeft ergens gezegd, dat tegelegenertijd gewoonlijk een woord opdaagt, waar een begrip zich liet wachten. Omgekeerd: thans kan ik het woord niet vinden, het *Hollandsche* woord nl., dat volkomen het begrip weergeeft, in het Duitse „Fortbildung“ opgesloten. Aangenomen mag evenwel worden, dat in Holland het begrip zèlf aanwezig is, zij het dan ook geïmporteerd.

De „cursus“ echter, die gewoonlijk ermee in nauwe relatie staat voerde men tot op heden niet in.

Toch geloof ik, dat de behoefte aan „Fortbildung“ door vele collega's wel degelijk wordt gevoeld. We kunnen met een al of niet te rechtvaardigen trots beweren, dat er meer dan ooit ernstig wordt gewerkt aan den opbouw van ons vak.

Dit is een bewijs, dat er behoefte aan méér bestaat, en doet tevens die behoefte toenemen.

En zelfs al mocht niet dit overal in voldoende mate worden gevoeld, dan zij desnoods eerst ons werk het besef van tekort in kunnen en kennen te doen doordringen tot hen, voor wie dit noodig is. Dat onze propaganda vooraf niet noodig is, zal echter, naar ik hoop, blijken uit het experiment.

Reeds thans wordt ijverig door velen van de reeds jaren in de practijk staanden, in handboeken en tijdschriften gestudeerd en worden op eigen houtje, nieuwe, dáár gevonden methodes, geprobeerd, tot na lang en taai volhouden het gelukt langs andere dan de tot nog toe door hen gevolgden weg een resultaat te bereiken, dat bevredigt; bevredigt,

echter slechts zóó lang tot zij op de een of andere vergadering hetzelfde product eens te zien krijgen van een beter geschoolde en meteen ervaren: „Zóó kan ik het toch niet.”

Dat moet, dunkt me, elk ernstig collega meer dan eens gebeurd zijn en er zal logischerwijze bij hem de wensch ontstaan: ik wou, dat ik nóg eens kon zien hoe hij dat *precies* doet.”

Dat laatste nu, *aanschouwing* is in voldoende mate op vergaderingen niet te bereiken. Voor velen is het tevens moeilijk, zoo niet onmogelijk ter verdere leering enkele weken in het buitenland te gaan doorbrengen. Bovendien, hoe interessant de wetenschap ook moge zijn, moet dit leentje-buur-spelen zoo langzamerhand ons gevoel van vak-eigenwaarde te na komen; met alle verschuldigde gevoelens overigens voor „American dentistry” en „Deutsche Zahnheilkunde”.

De wenschelijkheid van een cursus, in welken vorm dan ook, waar we zullen kunnen vinden, wat we tot nog toe in het buitenland soms zochten, staat dus vast, meen ik. Een andere kwestie is, bestaat de mogelijkheid?

Om deze vraag te beantwoorden zijn meer gegevens noodig dan waarover ik uit den aard der zaak thans kan beschikken. Tijd of gelegenheid om het hier aangegeven denkbeeld uit te werken zouden bovendien voorloopig mij ontbreken. Zeer goed er van bewust, dat degene die op zich zou willen nemen hier organiseerend in te grijpen, zijne schouders zou zetten onder een zware taak, waag ik niettemin te vragen: wie wijdt hieraan zijne krachten?

Utrecht 23. 1. '13.

B. R. BAKKER.